

6. Järjestelytoimisto

Yleistä. Vuonna 1962 jatkettiin 14:ää aikaisemmin aloitettua tutkimusta, minkä lisäksi eräät valmiit tutkimukset aiheuttivat jatkotoimenpiteitä. Uusia tutkimuksia aloitettiin 19. Kertomusvuonna valmistui 18 tutkimusta.

Toimiston antamien lausuntojen määrä oli jonkin verran suurempi kuin edellisenä vuonna. Aloitetoiminta pysyi tehtyjen aloitteiden osalta suunnilleen ennallaan, mutta käsiteltyjen ja palkittujen aloitteiden määrä ja palkkiosummat pienentyivät edellisestä vuodesta. Lomakerationalisointi johti huomattavaan lomakekannan uudistamiseen.

Työtehoneuvottelukunta, jonka kokoonpano oli sama kuin edellisenä vuonna, piti vuoden aikana 3 kokousta, joissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita: kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen organisaation ja johtosäännön muutosehdotuksia; kaupungin rationalisointielinten tutkimustoiminnan suuntaamiskysymystä ja tutkimusselostusten saamista yleisempään käyttöön; kaupungin liittymistä Työtehovaltuuskunnan jäseneksi; kaupungin töiden urakkapalkkauskyymystä; tietojenkäsittelykeskuksen johtosäännön hyväksymistä ym. sekä ehdotusta v. 1952 laaditun Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten asiahakemiston tarkistamiseksi. Lisäksi selostettiin kokouksissa mm. Euroopan ensimmäistä työntutkimuskongressia, rationalisointitoimintaa Ruotsin kaupungeissa ym. sekä Reykjavikissa pidetyssä pohjoismaisessa rationalisointikonferenssissa käsiteltyjä aiheita.

Järjestelytoimiston henkilökunta. Toimistossa oli kertomusvuoden päättyessä 8 vakinaista ja 5 tilapäistä viranhaltijaa sekä 4 työsopimussuhteessa olevaa henkilöä.

Järjestelyinsinöörin tehtäviä hoitamaan palkattiin 16.7. lukien työsopimussuhteeseen dipl.ins. Sakari Pelkonen sekä hoitolaitosten suunnittelua varten 16.11. lukien dipl.ins. Bertha Hanni. Uudeksi 27. palkkaluokan tp. virastotutkijaksi palkattiin 1.6. lukien fil.maist. Inkeri Vauraste sekä työsopimussuhteisiksi toimistotutkijoiksi 1.1. lukien ekon. Tapio Karvonen ja 16.10. lukien kauppat.yo. Gaij Feodoroff. Työsopimussuhteeseen siirtyivät 1.11. lukien virastotutkija Matti Haapala ja lomakesuunnittelija Erkki Laakso.

Toimistotutkija Juhani Syrjänen erosi 1. 8.

Työtehoneuvottelukunnan päätöksen mukaisesti osallistuivat järjestelytoimiston tutkimustoimintaan koulutustarkoituksessa rakennusviraston järjestelyinsinööri Erkki Elomaa 15.4.—15.7. välisenä aikana ja sairaalaviraston sairaalattutkija Liisa Mantila 1.9.—31.12. välisenä aikana.

6. Järjestelytoimisto

Ennen v. 1962 aloitettujen tutkimusten jatkaminen ja toteuttaminen

Satamarakennusosaston organisaatiota koskevaa tutkimuselostusta ei kertomusvuonna saatu hallinnon käsiteltäväksi.

Satamalaskutusta koskevista tutkimuksista oli v. 1961 suoritettu tutkimus tuulaakin ja liikennemaksun siirtämisestä tullin kannettavaksi lähetetty ao. elimiin lausuntojen saamiseksi. Kertomusvuonna tutkittiin varastoimis- ja laiturihuolto-osaston toimistoissa kustannusten jakaantumista eri tehtävien osalle.

Kaupungin omistamien rakennusten hallinnon ja hoidon yleisjärjestelyä koskevan tutkimuksen toteuttamista jatkettiin edelleen, mm. suoritettiin kunnossapitotoimikunnan pyytämä tutkimus ko. toimintaan liittyvän laskutus-, tilaus- ja raporttijärjestelmän kehittämiseksi.

Lastensuojeluviraston väestöasiaintoimistossa aloitettiin uusi tutkimus ATK-menetelmää käyttäen suoritettavien lapsilisien maksun rekisteröintiin ja tietojen siirtoon liittyvien tehtävien ja muiden toimistotöiden kehittämiseksi sekä työvoiman tarpeen määrittämiseksi.

Kaupunginkirjaston rationalisoimistutkimusta koskeva muistio saatiin vuoden aikana käsitellyksi loppuun kaupunginhallituksen asettamassa komiteassa, jossa järjestelytoimistokin oli edustettuna. Komitea yhtyi pääosaan toimiston ehdotuksista.

Hankintatoimiston varastokirjanpidon, hinnoittelun ja laskutuksen koneellistaminen suoritettiin loppuun kertomusvuonna ja sen johdosta ao. työryhmän henkilömäärä voitiin vähentää 6:sta 4:ään.

Sähkölaitoksen suurkulutuslaskutuksen koneellistamistutkimuksessa selvitettiin eri menetelmien taloudellisuutta ja soveltuvuutta. Sähkölaitos ratkaisi kysymyksen em. selvityksen perusteella tehdyn esityksen mukaisesti ja valmisti uudistuksen toteutettavaksi v:n 1963 alusta lukien.

Ulosottoapulaisten palkkioiden laskemisen ja kirjanpidon uudelleenjärjestelyä koskevan tutkimuksen mukainen uudistus toteutettiin kertomusvuoden aikana.

Rakennustarkastustoimiston kanslia-, kortistoimis- ja tilastoimistyön uudelleenjärjestelyä koskeva tutkimus valmistui vuoden aikana. Sen mukaan esitettiin toimistoon perustettavaksi keskusrekisteri, määriteltiin tarvittavat toimistovirat ym.

Siivoustöiden järjestelyä koskeva selvitys, joka tapahtui yhteistyössä talo-osaston kanssa, saatiin toimiston osalta päätökseen ja laadittiin yhteenvedot erikseen päivittäisistä siivouksista ja suursiivouksista.

Rakennusviraston koneellisen palkkalaskentamenetelmän kustannustutkimuksessa selvitettiin uuden menetelmän kustannukset työmailla sekä suoritettiin vertailuja entisen menetelmän kustannuksiin. Tutkimustulokset annettiin rakennusviraston, tietojenkäsittelykeskuksen ja palkkalautakunnan toimiston käyttöön.

Tietojenkäsittelykeskuksen avulla suoritettavaan kuukausipalkkojen laskentaan liittyvää tietojen rekisteröintiä ja siirtoa koskevassa tutkimuksessa selvitettiin laitosten, niiden palkkatoimistojen ja tietojenkäsittelykeskuksen keskeistä tietojen rekisteröinti- ja siirtokysymystä sekä tehtiin uudelleenjärjestelyä koskeva ehdotus lomakemalleineen rahatoimistolle. Ehdotusten toteuttaminen aloitettiin kertomusvuonna.

Helsingin mielisairaanhoidopiirin potilashakemiston ja keskusmielisairaalan keskusarkiston järjestämiseksi laadittiin suunnitelma, jota ryhdyttiin myös toteutta-

maan. Mielisairaanhuoltopiiriin lomakekannan tarkistamiseksi ja uudistamiseksi perustettiin lomaketoimikunta.

Irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden tarkistamista koskeva tutkimus valmistui kertomusvuonna. Tarkistetut luettelointiohjeet kaupunginhallitus hyväksyi noudatettavaksi 6.9.

Huoltoviraston asiamiesosaston toimistotöiden yksinkertaistamiseksi ja vähentämiseksi suoritettavaa tutkimusta jatkettiin edelleen vuoden aikana.

Sairaalatoiminnan kehittämistutkimuksista valmistui yhteenveto, joka sisälsi tulokset sairaaloissa suoritetusta kustannuslaskennasta v:lta 1960 ym. Tutkimuksia jatkettiin suorittamalla jälkikustannuslaskenta v:n 1961 kustannuksista. Lopullinen valmistuminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Uudet tutkimukset

Kivelän-Hesperian sairaalan taloustoimiston laskentatehtävien järjestämisestä suoritettiin tutkimus, jossa selvitettiin palkanlaskennan ja kirjanpidon, potilasmaksujen kirjanpidon ja hallinnollisen kirjanpidon sekä varastokirjanpidon ja varaston hoidon järjestelykysymyksiä ja tehtiin niitä koskeva esitys. Ehdotusten toteuttaminen alkoi kertomusvuonna.

Koskelan sairashodin keittiön toiminnan tehostamista koskeva selvitys suoritettiin vuoden aikana.

Auroran sairaalan toimistotöistä ja toimistohenkilökunnan tarpeesta aloitettiin tutkimus syyskuussa ja sairaalan johdolle jätettiin joulukuussa ehdotus alustaviksi toimenpiteiksi. Osa tutkimuksista ja tutkimusselostuksen valmistuminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Palkkalautakunnan toimiston pyynnöstä suoritettussa, tuntipalkalla työskentelevien palkanmaksun uudelleenjärjestelyä koskevassa tutkimuksessa selvitettiin rakennusviraston sekä satamarakennusosaston työmailla tapahtuvan palkanmaksun uudelleen järjestelyn mahdollisuuksia, niin että maksutoimenpide veisi mahdollisimman vähän työntekijäin työaikaa. Tutkimusselostus ehdotuksineen luovutettiin palkkalautakunnan toimistolle.

Kaupunginviskaalinviraston toiminnan helpottamiseksi suoritettiin eräitä tutkimuksia, joiden perusteella tehtyjen ehdotusten toteuttaminen siirtyi v:n 1963 puolelle. Nämä tutkimukset liittyivät v. 1961 asetetun kaupunginviskaalikomitean ehdotuksiin.

Organisaatiotutkimuksessa, joka koski *nosturilaitoksen muodostamista itsenäiseksi osastoksi satamalaitoksessa*, kohdistettiin päähuomio päivittäisten työtehtävien hoitoon, rutiiniasioiden käsittelyyn, organisaatiomuutoksen kustannuksiin yms. Ehdotus lähetettiin satamalaitokselle lausunnon saamista varten.

Informaatiomenettelyä yleisten töiden lautakunnan alaisten töiden kulloisestakin tilanteesta koskeva tutkimus suoritettiin yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa.

Rakennusviraston toimistohenkilökunnan tarvetta eri toimintayksiköissä koskeva tutkimus suoritettiin vuoden aikana ja sen perusteella esitettiin mm. 11 henkilön vähentämistä sekä eräiden virkojen järjestelyä. Viraston kirjanpidon keskittämistä suoritettiin tutkimuksia, joista annettavan lausunnon valmistuminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

6. Järjestelytoimisto

Viranhaltijain ylitöiden valvontaa ja ylitöiden suorittamista koskeva tutkimus selvitti töiden määräämisessä ja valvonnassa sekä korvausten suorittamisessa noudatettavia periaatteita, ohjeita ja lomakkeita tietojenkäsittelykeskuksen käyttöön liittyvässä kuukausipalkkojen laskennassa. Ehdotus lomakemalleineen jätettiin kaupunginhallitukselle.

Toiminnan suunnittelussa ja valvonnassa käytettävien avainlukujen käytäntöön ottamismahdollisuuksia kaupungin hallinnossa ryhdyttiin tutkimaan selvittämällä, mitkä avainluvut ja millä edellytyksillä olisivat käyttökelpoisia. Eräiden merkittävien avainlukujen kehitys laskettiin määrätyiltä ajanjaksoilta. Lisäksi tutkittiin kysymystä vertailun suorittamisesta eräiden suurimpien kaupunkien kanssa.

Virastotalojen ja muiden suurien rakennuskohteiden suunnittelu- ja rakennusvaiheissa syntyviä kustannusvuotoja koskevassa tutkimuksessa keskityttiin lähinnä käytännön toimintaan osallistumisesta saatavan kokemuksen sekä materiaalin keräämiseen.

Vesilaitoksen organisaation, laskentatoimen ja eräiden muiden toimintojen kehittämistä koskeva tutkimus aloitettiin yhteistoiminnassa vesilaitoksen johdon kanssa. Vuoden aikana saatiin suoritetuksi verkkotoimiston työn uudelleenorganisointi sopivan piiri- jaon avulla ja kehitettiin mm. varastointi- ja kuljetustoimintaa ja työsuunnittelua. Herttoniemeen sijoitettavan päähuoltokeskuksen ja Herttoniemen piirikeskusten sekä erillisen Kantakaupungin piirikeskusten laitossuunnittelu suoritettiin. Lisäksi suoritettiin varastotoiminnan suunnittelua ja aloitettiin koko vesilaitoksen laskentatoimen suunnittelu.

Kaupungin sisäisten henkilökuljetusmuotojen edelleen kehittämiseksi aloitettu tutkimus ei kertomusvuonna tullut valmiiksi.

Keskuspesulassa aloitettiin menetelmätutkimus aluksi prässäämön osalta, jossa toteutetut parannukset johtivat alkuvaiheessa työn tulosten kohoamiseen n. 10 %. Tutkimukset jatkuivat seuraavaan vuoteen.

Vajaamielisten keskuslaitosta suunnittelevaa komiteaa avustettiin suorittamalla laitoksen suunnitteluperiaatteita selvittävä tutkimus erään vastaavanlaisen keskuslaitoksen toiminnasta.

Huoltokassan konekirjanpidon kehittämiseksi aloitettiin tutkimukset mahdollisimman pitkälle automatisoidun järjestelmän suunnitteluksi. Samoin suoritettiin koneellisen kirjanpidon kehittämiseen liittyviä tutkimuksia ulosottovirastossa ja huolto- ja sairaalahallinnon piirissä.

Huoneistotutkimuksiin kuuluivat ao. toimikuntien avustaminen suunnitteilla olleen oikeustalon sekä saneerattavien Kaupungintalon ja rahatoimiston kortteleiden huoneohjelmien tarkistustyössä sekä kiinteistöviraston avustaminen Töölön poliisi- ja postitalon huoneohjelman tarkistamisessa. Lisäksi selvitettiin eräiden virastojen huonetilakysymyksiä.

Mahdollisuuksia johtosääntöjen yhdenmukaistamiseen selvitettiin tutkimalla suurimpien hallintokuntien piiriin kuuluvien lautakuntien, virastojen ym. johtosääntöihin sisältyviä yhteisiä asioita.

Työpaikkamusiikin vaikutuksesta suoritettiin tutkimus tietojenkäsittelykeskuksessa.

Lausunnot. Toimisto antoi kertomusvuonna 195 lausuntoa sekä lisäksi suoraan rahatointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle 45 selvitystä uusista ehdotetuista tp. viroista ym. Lausunnoista 70 (36 %) koski virkojen perustamista tai vakinaista-

mista, 10 (5 %) työnluokitusta ym., 9 (5 %) vapautuneen työvoiman sijoittamista, 6 (3 %) muita työvoimakysymyksiä, 29 (15 %) organisaatiota, työmenetelmiä, työntutkimuksia, kuljetuksia ym., 41 (21 %) kaupungin sisäisiä henkilökuljetuksia, 5 (2.5 %) virastohuoneistoja sekä 25 (12.5 %) muita asioita.

Työturvallisuustoiminta

Työturvallisuustoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi sähkölaitoksen toim. joht. Unto Rytönen ja sihteerinä työturvallisuustarkastaja Lauri Tarkiainen, kokoontui 4 kertaa.

Virastoissa ja laitoksissa toimi 54 työturvallisuuselintä, joihin kuului 152 vakinaista ja yhtä monta varajäsentä. Palolaitoksessa, liikennelaitoksessa, vesilaitoksessa, kaasulaitoksessa ja sähkölaitoksessa muodostivat kaikki tai vaaleilla valittu osa ao. elimien jäsenistä oman laitoksensa työturvallisuustoimikunnan, jonka puheenjohtajan laitos valitsi.

Työturvallisuutta käsitteleviä kursseja ja valistustilaisuuksia järjestettiin n. 2 100 henkilölle, kansalaiskoulujen poikaoppilaat mukaan luettuina. Virastoille ja laitoksille sekä em. elimien jäsenille jaettiin yhteensä 695 vuosikertaa alan kysymyksiä käsittelevää aikakauslehteä sekä lisäksi toimitettiin työpaikkoihin julisteita, varoitustauluja ym.

Kaupungin eri laitosten työpaikoissa ja koulujen oppilastyöpajoissa suoritettiin työturvallisuustarkastuksia ja annettiin neuvontaa. Työtapaturomatilaston julkaiseminen oli siirretty tilastotoimiston tehtäväksi.

Työtapaturomia sattui kaupungin työpaikoissa kertomusvuonna 2 769 (ed. v. 2 750). Näistä aiheutui sairauspäiviä 43 930 (41 845), invaliditeettiprosenttien summa oli 375 (460) ja 6 (6) tapaturmaa päättyi kuolemaan. Tapaturmatiheysprosentti koko kaupungin osalta oli 11.5 (12). Tapaturmavakuutuslain perusteella suoritettiin ohimenevistä tapaturmista korvausta 67.5 mmk, invalidien huoltoeläkepääomat ja kertakaikkiset korvaukset olivat 7.5 mmk sekä tapaturmaisesti kuolleiden hautausavut ja omaisten huoltoeläkepääomat 1 mmk, yhteensä 76 mmk.

Aloitetoiminta

Aloitetoimikunnan puheenjohtajana toimi kaup.ins. Yrjö Virtanen ja sihteerinä virastotutkija Friedrich Kaltamo. Toimikunta kokoontui 7 kertaa.

Toimistoon jätettiin 54 aloitetta, minkä lisäksi oli 6 käsittelemätöntä, edellisenä vuonna tehtyä aloitetta. Kertomusvuonna käsiteltiin 48 aloitetta, joista palkittiin 14 eli n. 29 %. Palkkioiden yhteismäärä oli 128 000 mk ja niiden suuruus vaihteli 30 000 mk:sta 2 000 mk:aan. Palkkioiden keskimääräinen suuruus oli 9 140 mk ja aloitteiden käsittelyaika keskimäärin 43 päivää.

Käsitellyt aloitteet jakautuivat aiheensa mukaan seuraavasti:

6. Järjestelytoimisto

	Tehdyt aloitteet	%	Palkitut aloitteet	%
Teknillisiä	32	67	12	38
Toimistoteknillisiä	3	6	1	33
Hallinnollisia	9	19	—	—
Sosiaalisia	4	8	1	25

Aikana 15.9.—15.12. käsiteltyjen ja palkituksi tulleiden aloitteiden tekijäin kesken arvottiin kolme ylimääräistä palkintoa yhteiseltä arvoltaan 50 000 mk.

Lomakerationalisointi

Yhdysmiesverkostolle järjestettiin koulutustarkoituksessa informaatiotilaisuuksia ym.

Toimiston lomakeasiantuntijan tärkeimmät tehtävät vuoden aikana olivat kuukausipalkkalaskennan tietojen siirron ja rekisteröinnin suunnittelu automaattiseen tietojenkäsittelyyn siirryttäessä sekä Hesperian sairaalan ja Kustaankartanon vanhainkodin potilaskirjanpitoon liittyvien lomakkeiden suunnittelu.

Erilaisia lomakkeita ja lomakesarjoja suunniteltiin yli 20 eri virastossa tai laitoksessa kaikkiaan 75.

Muu toiminta

Tiedotustoiminta. Keväällä ilmestyi Tehoviesti-niminen sisäinen tiedotuslehti 1 200 kpl:n painoksena ja syksyllä julkaistiin Johdon TV, joksi lehden nimi vuoden aikana muutettiin, kahtena rinnakkaispainoksena, joista toinen oli tarkoitettu johtajille, insinööreille, osastopäälliköille jne. sekä toinen työnjohtajille, teknikoille ym. Yhteinen painosmäärä oli 3 000 kpl.

Kaupungin palveluksesta ilman omaa syytään vapautuvien viranhaltijoiden sijoittaminen. Vuoden aikana käsiteltiin kuuden entisen huoneenvuokratoimiston viranhaltijan ja kahden Koskelan sairaskodin viranhaltijan, jotka joutuivat siirtymään sairaskodin kanttiinitoiminnan uudelleenjärjestelyn johdosta, sijoittamista kaupungin muihin laitoksiin.

Menot. Järjestelytoimiston menot kertomusvuonna olivat: Palkkiot 46 800 mk, Vakinaiset viranhaltijat 11 172 411 mk, Tilapäiset viranhaltijat 5 820 610 mk, Työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan palkkamenot 4 776 694 mk, Kansaneläke- ja lapsilisämaksut 1 060 930 mk, Työttömyysvakuutusmaksut 45 008 mk, Tapaturmavakuutusmaksut 39 602 mk, Käteisvuokra 3 013 920 mk, Muut huoneistomenot 94 745 mk, Painatus ja sidonta 243 713 mk, Tarverahat 674 329 mk, Aloitettoiminta 449 215 mk, Työturvallisuustoiminta 518 675 mk, Ulkopuoliset rationalisoimisasiantuntijat 151 000 mk, yhteensä 28 107 652 mk.

Kaupungin muut rationalisoimiselimet

Kaupungin muihin rationalisoimiselimiin oltiin yhteydessä mm. pitämällä neuvottelutilaisuuksia, joissa käsiteltiin ajankohtaisia tutkimuskysymyksiä. Rationalisoimiselimet laativat kertomusvuoden alusta lähtien työtehoneuvottelukuntaa varten toimintasuunnitelmansa sekä myös toimintakertomuksensa.

Sairaalaviraston järjestelytoimiston tutkimustoimintaan sisältyi mm. avosairaanhoidon järjestelyä sekä sairaalan ja sairaalaviraston informaation tehostamista koskevaa työtä. Lausuntoja annettiin lukuisista alan kysymyksistä.

Rakennusviraston työntutkimustoimintaa on selostettu ko. viraston yleiseen osastoon kuuluvan järjestelytoimiston toimintaselostuksessa.

Sähkölaitoksen menetelmäjaoksen suorittamat tutkimukset, joista eräät jatkuivat seuraavaan vuoteen, koskivat mm. seuraavia asioita: varastokirjanpidon koneellistamista, kopiointi- ja monistustoimintaa, laitoksen kuljetussuunnitelmaa, keskusarkiston perustamista, mittariasentamon toiminnan uudelleenjärjestelyä, laitoksen vakio-*tarvikeluettelon* laatimista, kalustokirjanpitoa ja palkan laskennan koneellistamista. Henkilökuntatilastot ja raportit uusittiin ajanmukaisiksi, laadittiin laitoksen Henkilökuntaopas sekä suoritettiin työtoimiston kuukausipalkkaisten ajankäyttöä koskevan aineiston käsittely. Menetelmäjaos huolehti myös laitoksen lomakehuollosta ja uusien lomakkeiden suunnittelusta.

Laskentajaos suoritti jatkuvasti laskentatoimen kehittämistä sekä tilinpäätöksen analysointiin, *talousarvion* laadintaan ja rahoituslaskentaan kuuluvia tehtäviä, laati momenttikäyriä ja indeksiraportteja kuukausittain sekä työllisyystilaston joka toinen viikko. Tiliraportit esiteltiin toimitusjohtajalle, osastopäälliköiden kokoukselle ja osastojen kokouksille sekä laadittiin lukuisia erillislaskelmia laitoksen johdolle ja eri toimintayksiköille.

Koulutusjaos huolehti erilaisista laitoksen henkilökunnan koulutukseen liittyvistä tehtävistä. Laitoksesta osallistui yhteensä 348 henkilöä joko kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan tai ulkopuolisten järjestämille kursseille. Käyttöharjoituksiin osallistui 300 käyttöhenkilökuntaan kuuluvaa.

Eri ammatteihin koulutettavana oli vuoden alussa 13 ammattioppilasta, joista 4 suoritti ammattikokeen vuoden aikana. Uusia oppilaita otettiin 17, joista 3 myöhemmin erosi. Harjoittelijoina oli 51 suomalaista ja 7 ulkomaalaista henkilöä. Koulutusjaoksen toimesta laadittiin harjoittelijoiden palkkausta ja sähköasentajien tutkintoa koskevat kiertokirjeet.

Työvoimajaos laati vuoden aikana yleiset ohjeet työhönotosta laitokseen sekä ohjesäännön työntekijöiden työhönotosta ja irtisanoutumisesta. Lisäksi laadittiin virkakortisto ja eräitä lomakkeita sekä osallistuttiin palkkaraportoinnin uusimiseen. Työvoimajaos käsitteli myös muita laitoksen henkilökuntakysymyksiä. Vuoden aikana otettiin laitoksen palvelukseen 75 toimihenkilöä ja 229 työntekijää; laitoksesta erosi vastaavasti 92 toimihenkilöä ja 257 työntekijää ja eläkkeelle siirtyneiden luvut olivat 14 ja 15. Työterveyslaitoksen testattavaksi toimitettiin 284 henkilöä.

Laitoksen kirjastossa oli vuoden lopussa 5 800 kirjaa ja sähkötekniikkaa koskevassa kirjallisuusviitekortistossa n. 30 000 korttia. Vuoden aikana ryhdyttiin pitämään myös teollisuustaloutta koskevaa kirjallisuusviitekortistoa.

Kaasulaitoksen järjestely- ja laskentatoimiston tutkimuskohteista vuoden aikana mainittakoon: vertailulaskelmat erilaisilla hiilenkäyttöluvuilla, standardikustannusten laskeminen sekä graafisen esitystavan käyttömahdollisuuksien tutkiminen erilaisissa ilmoituksissa. Toimiston tehtäviin kuuluivat lisäksi henkilöasiat, työturvallisuustoiminta, koulutusasiat, lomakeasiat, neuvonta ja tiedotustoiminta, aloitetoiminta sekä erilaisten kokousten vaatimat selvittelyt.

Liikennelaitoksen työntutkimustoimintaa sekä yleistä järjestelyä koskevia suunnittelu- ja tutkimustehtäviä on selvitetty ko. laitoksen järjestelyosaston toimintaselostuksessa.